Aan de minister van economische Zaken
De heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Utrecht / Amsterdam, 13 december 2014

Betreft: NGOs standpunt over proces en inhoud aangaande certificering biomassa

Geachte heer Kamp en mevrouw Mansveld,

Gisteren heeft U een brief van de SER en ook een brief van Energie Nederland ontvangen over de verdere uitwerking van duurzaamheidscriteria voor biomassa. Voor ons onverwachts was de brief van Energie Nederland toegevoegd en daarom vinden wij het voor uw afweging belangrijk dat u ons perspectief kent. Met deze brief informeren we u graag over onze visie op het proces van de afgelopen maanden, de inhoudelijke kwesties, onze positie en een mogelijke weg voorwaarts.

Een man een man, een woord een woord
In het energieakkoord is afgesproken: '*Er zullen verdergaande duurzaamheidseisen worden geformuleerd ten aanzien van koolstofschuld, indirecte landgebruikseffecten (ILUC) en duurzaam bosbeheer (FSC), aanvullend op de NTA8080-eisen. In overleg van rijksoverheid, energiesector en milieuorganisaties zal dit vorm worden gegeven, waarbij aangesloten zal worden bij eerdere discussies (commissie-Corbey, negatieve/positieve lijst).*'

De partijen zijn het eens over bovenstaande duurzaamheidscriteria. De inhoudelijke discussie gaat over hoe wordt aangetoond dat aan alle duurzaamheidscriteria wordt voldaan. Op dit moment is er maar één certificeringsysteem die dat met grote zekerheid kan aantonen op het gebied van duurzaam bosbeheer en dat is het FSC systeem. Vandaar ook dat dit in de uiteindelijke ondertekende tekst stond.

De handtekening van iedereen staat en wij gaan ervan uit dat die handtekening ook wat betekent. Een man een man, een woord een woord. Concreet zou dit betekenen dat de kolenbedrijven vanaf 1 januari 2015 enkel biomassa mogen bijstoken die aan alle duurzaamheidscriteria voldoet en waarbij door het FSC systeem (of een gelijkwaardig systeem) wordt aangetoond dat dit zo is.

Inhoudelijke punten van de discussie
De energiebedrijven hebben aangegeven dat zij meer tijd nodig hebben om de FSC certificering op gang te brengen. De Ngo's en energiebedrijven zijn o.l.v. Frans Rooijers vervolgens in gesprek gegaan om te bepalen of dit een terecht punt is en of het energie akkoord moet worden aangepast. De Ngo's en andere ondertekenaars willen dat de doelen van het energie akkoord gehaald worden en daarom moeten uiteraard de afspraken realistisch zijn.

Ondanks alle gesprekken blijven de Ngo's en de kolenbedrijven van Energie Nederland het oneens over de snelheid waarmee FSC certificering ingevoerd kan worden en daarmee op welke datum aan

de verplichting van het energie akkoord dat alleen FSC gecertificeerde biomassa gebruikt mag worden, voldaan moet worden. De partijen zijn het wel eens dat FSC certificering buiten Noord Amerika en in Noord Amerika voor bospercelen groter dan 1000 ha vanaf 1 januari 2015 op orde kan en moet zijn. Voor de kleinere bospercelen (<1000 ha) zijn partijen het niet eens.

De Ngo's kunnen akkoord gaan met een later tijdstip dan 1 januari 2015 onder de conditie, dat er een financiële prikkel aanwezig is voor de kolenbedrijven om FSC certificering te regelen. De Ngo's vonden een verplichtend ingroeipad van het aandeel FSC gecertificeerde biomassa met als einddatum 1 januari 2020 waarop 100% FSC certificering wordt bereikt, acceptabel. De Ngo's en FSC denken dat de verplichting om FSC bij te stoken ook de beschikbaarheid van pellets die FSC gecertificeerd zijn (dus op areaal niveau) ook veel sneller op gang zal helpen, ook bij de kleinere boseigenaren in Noord Amerika.

De kolenbedrijven willen zich enkel vast leggen op inspanningsverplichtingen tot 2020 en alle beschikkingen afgegeven voor 1 januari 2020 vrij stellen van een resultaatverplichting. Dat betekent dat er tot 1 januari 2028 niet conform de in het energie akkoord afgesproken criteria biomassa bij of mee gestookt kan worden. Elke substantiële financiële prikkel ontbreekt hierin.

In een breder perspectief bekeken vinden we deze voorgestelde afwijking van het energie akkoord absoluut niet verdedigbaar en onacceptabel. Het energie akkoord is een integrale deal. Voor de kolenbedrijven betekent dit dat de kolenbelasting (tussen de 150 en 200 mln. / jaar) afgeschaft wordt per 1 januari 2016 en dat zij oude 80 jaren kolencentrales een paar jaar eerder dan gepland moeten sluiten. Tevens wordt hun de business case geboden om rendabel biomassa bij of mee te stoken en is de samenleving bereidt tot 2020 plm. 4 miljard subsidie te geven boven op de marktprijs van elektriciteit. Berekeningen laten zien dat de financiële risico's voor de kolenbedrijven van het wellicht mislopen van een stuk SDE+ subsidie in het niet vallen bij dit voordeel. Als ECN getallen worden gebruikt en wordt aangenomen dat de kolenbedrijven 4 jaar SDE subsidie zouden mislopen, zakt het rendement op het eigen vermogen nodig om aan het energie akkoord te voldoen van 190% met zo'n 10%. ECN gebruikt in haar berekeningen om bv subsidies vast te stellen een rendement op eigen vermogen van 12%!

De mogelijke weg voorwaarts

De afgelopen 11 maanden hebben partijen verkend hoe de energiebedrijven meer tijd kunnen krijgen om FSC certificering op orde te krijgen en dat daarbij voldoende financiële prikkel aanwezig is om het mechanisme ook echt op gang te brengen. De Ngo's denken dat de weg voorwaarts de volgende elementen moet bevatten:

- De vanaf 1 januari 2015 af te geven SDE beschikkingen moeten een resultaatverplichting voor FSC certificering kennen, waarbij dit oplopend tot in de laatste jaar of jaren 100% zou moeten zijn.
- Er moeten afspraken onder burgerlijk recht gemaakt worden over de inspanningen die de kolenbedrijven, met steun van Ngo's, leveren om FSC certificering voor 1 januari 2020 voor elkaar te krijgen, inclusief boeteclausules.
- Er moet een onafhankelijke evaluatie in 2018 zijn, waarbij wordt bekeken wat het aanbod van FSC gecertificeerde biomassa is en of de inspanningen om tot certificering te komen voldoende zijn geweest. Afhankelijk van deze evaluatie, kan het tijdstip waarop 100% FSC certificering op orde moet zijn, met een aantal jaren worden verlaat en wordt het groeipad van het aandeel FSC certificering aangepast. Hoeveel er verlaat mag worden, moet nu worden afgesproken. Omdat de SDE+ regeling geen rekening kan houden met een dergelijke evaluatie moeten er zaken worden opgenomen in die SDE+ regeling en moeten zaken

worden afgesproken in een akkoord onder burgerlijk recht tussen de kolenbedrijven en de Ngo's.

- Uiteraard kan en moet de SDE+ regeling mogelijkheden opnemen voor de kolenbedrijven om de 25PJ bijstook te realiseren en aan de duurzaamheidseisen te voldoen, zoals:
  - Forward banking
  - Inzet van andere, goedkopere duurzame biomassastromen. De financiële prikkel moet substantieel blijven dus hiervoor moet een aparte SDE+ categorie worden bepaald. Staatssteunregels verbieden sowieso over-subsidiering.

Gesprek en besluit over hoe nu verder
De Ngo's zijn extreem teleurgesteld in de opstelling van de kolenbedrijven. Ondanks dat zij hun handtekening, ook namens hun buitenlandse RVBs, hebben gezet om per 1 januari 2015 enkel nog biomassa bij te stoken met FSC certificering en dat zij grote financiële voordelen hebben van het energie akkoord, willen zij na 11 maanden onderhandelen geen enkele resultaatverplichting op zich nemen voor de SDE+ beschikkingen die zij de komende jaren gaan aanvragen. Dit vinden wij niet zakelijk noch realistisch en het energie akkoord ondermijnend.

De Ngo's zijn zeer ver gegaan in het zoeken naar een realistisch compromis. We zijn niet bereid om het energie akkoord op dit zeer essentiële punt voor het behoud van onze bossen en de energie transitie naar een 80 a 95% CO2 vrije energieopwekking te vergaand aan te passen. Dit is niet verdedigbaar naar onze achterban, de andere ondertekenaars van het energieakkoord en zet de deur open naar meer afwijkingen. Daarmee komen de doelen ver buiten bereik.

Wij begrijpen dat U nu zeer snel de SDE+ regeling 2015 en daarmee ook voor biomassa bijstook, wilt vormgeven. Uw medewerkers hebben voorgesteld om begin volgende week (dinsdag 16 december?) tripartite in aanwezigheid van de voorzitter van de borgingscommissie met elkaar in gesprek te gaan om dit op te lossen. Daarbij is het belangrijk om ook de precedent werking van de afspraken, de positie van Nederland in het buitenland en juridische positie van partijen mee te wegen en de maatschappelijke en politieke consequenties open met elkaar te bespreken. Wij steunen dit voorstel van uw medewerkers.

Met u delen wij de zorg of de energiebedrijven de noodzakelijke investeringen zullen doen om in 2020 en 2023 in staat te zijn om 25PJ aan biomassa bij te stoken. Ook op dit punt hebben de energiebedrijven zich, ons inziens, verplicht met de ondertekening van het energie akkoord. Als hun handtekening nu, op dit punt, niets waard blijkt te zijn, zijn er voldoende mogelijkheden voor de Rijksoverheid en/of de Ngo's om bijstook toch zeker te stellen.

Wij zijn dit hele weekend bereikbaar voor nader overleg via Tjerk Wagenaar (06-14487426) en werken van harte me u samen om de komende dagen en op dinsdag over dit onderwerp goede, constructieve afspraken te maken, die recht doen aan de geest en inhoud van het energie akkoord voor duurzame groei.

Hoogachtend, mede namens de collega's van Milieudefensie en het Wereld Natuur Fonds

Tjerk Wagenaar
Directeur Natuur & Milieu

Joris Thijssen
Plaatsvervangend directeur Greenpeace Nederland